Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

19. november 2015*

»Præjudiciel forelæggelse — den præjudicielle hasteprocedure — retligt samarbejde i civile sager — kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar — forordning (EF) nr. 2201/2003 — artikel 23, litra a) — grunde til ikke-anerkendelse af retsafgørelser om forældreansvar — grundlæggende retsprincipper«

I sag C-455/15 PPU,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Varbergs tingsrätt (byretten i Varberg, Sverige) ved afgørelse af 25. august 2015, indgået til Domstolen den 28. august 2015, i sagen:

P

mod

Q,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af L. Bay Larsen, formand for Tredje Afdeling, som fungerende formand for Fjerde Afdeling, og dommerne J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal (refererende dommer) og K. Jürimäe,

generaladvokat: M. Wathelet

justitssekretær: fuldmægtig I. Illéssy,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 27. oktober 2015,

efter at der er afgivet indlæg af:

— P ved advokat A. Heurlin og M. Hellner

— Q ved advokatai K. Gerbauskas og H. Mackevičius

— den svenske regering ved A. Falk, U. Persson, C. Meyer-Seitz og L. Swedenborg, som befuldmægtigede

— den spanske regering ved A. Sampol Pucurull, som befuldmægtiget

* Processprog: svensk.

— den litauiske regering ved D. Kriaučiūnas og J. Nasutavičienė, som befuldmægtigede

— Europa-Kommissionen ved M. Wilderspin, som befuldmægtiget, bistået af advokater S. Samuelsson og M. Johansson,

og efter at have hørt generaladvokaten,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 (EUT L 338, s. 1), herunder navnlig forordningens artikel 23, litra a), og artikel 24.

2 Anmodningen er blevet indgivet under en sag mellem P, der er bosiddende i Sverige, og Q, der er bosiddende i Litauen, vedrørende forældremyndigheden over deres børn.

Retsforskrifter

Haagerkonventionen af 1980

3 Artikel 13 i Haagerkonventionen af 25. oktober 1980 om de civilretlige virkninger af internationale barnebortførelser (herefter »Haagerkonventionen af 1980«) bestemmer:

»Uanset bestemmelserne i den foregående artikel har den judicielle eller administrative myndighed i modtagerstaten ikke pligt til at bestemme, at barnet skal tilbagegives, hvis den person, institution eller anden myndighed, som modsætter sig tilbagegivelsen, godtgør, at:

a) den person, institution eller anden myndighed, som drog omsorg for barnets person, ikke faktisk udøvede forældremyndigheden, da bortførelsen eller tilbageholdelsen fandt sted, eller havde samtykket i eller efterfølgende affundet sig med bortførelsen eller tilbageholdelsen; eller

b) der er en alvorlig risiko for, at tilbagegivelsen vil udsætte barnet for fysisk eller psykisk overlast eller på anden vis bringe det i en ikke-acceptabel situation.

Den judicielle eller administrative myndighed kan også nægte at tilbagegive barnet, hvis den finder, at barnet modsætter sig tilbagegivelsen, og at barnet har nået en sådan alder og modenhedsgrad, at der bør tages hensyn til barnets mening.

[…]«

4 Haagerkonventionen af 1980 trådte i kraft den 1. december 1983. Alle medlemsstaterne i Den Europæiske Union er kontraherende parter i konventionen.

EU-retten

5 Følgende fremgår af 21. betragtning til forordning nr. 2201/2003:

»Anerkendelsen og fuldbyrdelsen af retsafgørelser truffet i en medlemsstat bør være baseret på princippet om gensidig tillid, og grundene til ikke-anerkendelse bør begrænses til det nødvendige minimum.«

6 Forordningens artikel 8 med overskriften »Generel kompetence« bestemmer i stk. 1:

»Kompetencen til at træffe afgørelse om spørgsmål vedrørende forældreansvar over for et barn ligger hos retterne i den medlemsstat, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted på det tidspunkt, hvor sagen anlægges.«

7 Nævnte forordnings artikel 11 med overskriften »Tilbagegivelse af barnet« bestemmer:

»1. Når en forældremyndighedsindehavende person, institution eller anden myndighed anmoder de kompetente myndigheder i en medlemsstat om at træffe afgørelse på grundlag af Haagerkonventionen [af 1980] med henblik på at opnå tilbagegivelse af et barn, som ulovligt er blevet fjernet til eller ulovligt tilbageholdes i en anden medlemsstat end den medlemsstat, hvor barnet havde sit sædvanlige opholdssted umiddelbart før den ulovlige fjernelse eller tilbageholdelse, finder stk. 2-8 anvendelse.

[…]

6. Har en ret i medfør af artikel 13 i Haagerkonventionen af 1980 bestemt, at et barn ikke skal tilbagegives, fremsender den straks, enten direkte eller gennem den pågældende medlemsstats centralmyndighed, en genpart af retsafgørelsen samt af de relevante dokumenter, herunder navnlig en udskrift af retsbogen, til den kompetente ret eller centralmyndigheden i den medlemsstat, hvor barnet havde sit sædvanlige opholdssted umiddelbart før den ulovlige fjernelse eller tilbageholdelse, som fastsat i national lovgivning. Alle de nævnte dokumenter skal være retten i hænde inden en måned efter, at afgørelsen om ikke at tilbagegive barnet er truffet.

7. Medmindre en af parterne allerede har anlagt sag ved retterne i den medlemsstat, hvor barnet havde sit sædvanlige opholdssted umiddelbart før den ulovlige fjernelse eller tilbageholdelse, underretter den ret eller centralmyndighed, der modtager de i stk. 6 omhandlede oplysninger, parterne og opfordrer dem til at indgive indlæg til retten i overensstemmelse med national lovgivning inden tre måneder regnet fra datoen for underretningen af parterne, således at retten kan tage stilling til forældremyndigheden over barnet.

Med forbehold af denne forordnings regler for kompetence afslutter retten sagen, hvis den ikke har modtaget indlæg inden fristens udløb.

8. Uanset om det i medfør af artikel 13 i Haagerkonventionen af 1980 er blevet bestemt, at et barn ikke skal tilbagegives, er en senere retsafgørelse, der beordrer barnet tilbagegivet, truffet af en ret, der har kompetence i medfør af denne forordning, eksigibel […] for at sikre tilbagegivelse af barnet.«

8 Artikel 15 i forordning nr. 2201/2003 med overskriften »Henvisning til en ret, der er bedre egnet til at behandle sagen« har følgende ordlyd:

»1. Undtagelsesvis kan en ret i en medlemsstat, der har kompetence til at påkende sagens realitet, hvis den finder, at en ret i en anden medlemsstat, som barnet har en særlig tilknytning til, er bedre egnet til at behandle sagen eller en specifik del af sagen, såfremt dette er til barnets bedste:

a) udsætte behandlingen af sagen eller den specifikke del heraf og opfordre parterne til at anlægge sag ved retten i den pågældende anden medlemsstat i overensstemmelse med stk. 4 eller

b) anmode en ret i en anden medlemsstat om at erklære sig kompetent i overensstemmelse med stk. 5.

2. Stk. 1 finder anvendelse:

a) på anmodning af en af parterne

b) af rettens egen drift eller

c) på anmodning af en ret i en anden medlemsstat, som barnet har en særlig tilknytning til, jf. stk. 3.

Henvisningen kan dog kun finde sted af rettens egen drift eller på anmodning af en ret i en anden medlemsstat, hvis i det mindste én af parterne er indforstået hermed.

3. Barnet anses for at have en særlig tilknytning til en medlemsstat som omhandlet i stk. 1:

a) hvis barnet har fået sit sædvanlige opholdssted i den pågældende medlemsstat, efter at sagen er anlagt ved den i stk. 1 omhandlede ret

b) hvis barnet tidligere havde sit sædvanlige opholdssted i den pågældende medlemsstat

c) hvis barnet er statsborger i den pågældende medlemsstat

d) hvis en indehaver af forældreansvar har sit sædvanlige opholdssted i den pågældende medlemsstat, eller

e) hvis barnets formue befinder sig i den pågældende medlemsstat, og sagen vedrører foranstaltninger til beskyttelse af barnet i tilknytning til forvaltning eller bevarelse af denne formue eller disponering herover.

4. Den ret i den første medlemsstat, der har kompetence til at påkende sagens realitet, fastsætter et tidsrum, inden for hvilket der skal anlægges sag ved en ret i den anden medlemsstat i overensstemmelse med stk. 1.

Er sagen ikke anlagt inden udløbet af dette tidsrum, fortsætter den ret, ved hvilken sagen er anlagt, med at udøve sin kompetence i overensstemmelse med artikel 8-14.

5. Retten i den anden medlemsstat kan, hvis dette på grund af sagens særlige omstændigheder er til barnets bedste, erklære sig kompetent inden seks uger efter, at sagen er anlagt, eller anmodningen er modtaget i medfør af stk. 1, litra a) eller b). I så fald erklærer den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, sig inkompetent. Erklærer retten i den anden medlemsstat sig ikke kompetent, fortsætter den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, med at udøve sin kompetence i overensstemmelse med artikel 8-14.

[…]«

9 Forordningens artikel 23 med overskriften »Grunde til ikke-anerkendelse af retsafgørelser om forældreansvar« bestemmer:

»En retsafgørelse om forældreansvar kan ikke anerkendes:

a) såfremt en anerkendelse åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, som anmodningen rettes til, under hensyntagen til barnets bedste

[…]«

10 Nævnte forordnings artikel 24 med overskriften »Forbud mod prøvelse af kompetencen for retten i domsstaten« bestemmer:

»Kompetencen for retten i domsstaten kan ikke efterprøves. Den i […] artikel 23, litra a), omhandlede efterprøvelse vedrørende grundlæggende retsprincipper kan ikke foretages i forhold til kompetencereglerne i artikel 3-14.«

11 Samme forordnings artikel 26 med overskriften »Forbud mod prøvelse med hensyn til sagens realitet« har følgende ordlyd:

»En retsafgørelse kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

12 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at P og Q sammen har børnene V, født 2000, og S, født 2009. Parret fandt sammen i 1997. P og Q boede sammen indtil 2003, hvor de blev separeret. Parret blev skilt ved Šilutės rajono apylinkės teismas' (distriktsdomstol i Šilutė, Litauen) dom af 6. januar 2003. I 2006 ophævede denne ret aftalen om ægteskabets retsvirkninger. Ifølge sidstnævnte dom skulle V bo hos Q, der er V's mor, men forældrene skulle have fælles forældremyndighed. I 2005 flyttede familien imidlertid fra Litauen til Sverige, hvor de blev opført i folkeregistret i 2006. S er født i Sverige. Begge børn taler svensk og har gået i skole i Falkenberg (Sverige), hvor størstedelen af deres omgangskreds befinder sig.

13 Den 27. november 2013 opdagede P, at Q og begge børn var forsvundet. Det viste sig, at Q havde kontaktet socialforvaltningen i Falkenberg kommune, som indledte en undersøgelse i anledning af, at Q påstod, at hun og børnene havde været udsat for lovovertrædelser begået af P. De omhandlede hændelser blev politianmeldt, og Q og børnene blev indkvarteret i et familiehjem. Nogle måneder senere blev efterforskningen af P indstillet. Han fik imidlertid forbud mod at kontakte Q og børnene.

14 Den 29. marts 2014 tog Q sine to børn med til Litauen. Forældrene havde på daværende tidspunkt fælles forældremyndighed over begge børn. Den 31. marts 2014 blev V og S opført i folkeregisteret i Šilutė kommune (Litauen).

15 Den 8. april 2014 anlagde Q sag mod P ved Šilutės rajono apylinkės teismas (distriktsdomstol i Šilutė) med påstand om, at den traf en foreløbig afgørelse om bopælen for og forældremyndigheden over S samt en afgørelse om at tildele hende underholdsbidrag for begge børn.

16 Den 11. april 2014 anlagde P sag mod Q ved den forelæggende ret med påstand om, at han blev tildelt den fulde forældremyndighed over begge børn.

17 Samme dag traf Šilutės rajono apylinkės teismas (distriktsdomstol i Šilutė) foreløbig afgørelse om, at S skulle have bopæl hos sin mor.

18 I juni 2014 indgav P en anmodning til Kongeriget Sveriges udenrigsministerium (Utrikesdepartementet) om tilbagegivelse af børnene i henhold til Haagerkonventionen af 1980.

19 Den 4. september 2014 afslog Vilniaus apygardos teismas (regional domstol i Vilnius, Litauen) P's anmodning om tilbagegivelse af børnene, og den 21. oktober 2014 stadfæstede Lietuvos apeliacinis teismas (appelretten i Litauen) afgørelsen, som blev støttet på artikel 13 i Haagerkonventionen af 1980.

20 Den 18. oktober 2014, efter at sagen var blevet oplyst under et retsmøde afholdt uden Q's medvirken, traf den forelæggende ret foreløbig afgørelse om, at P skulle have den fulde forældremyndighed over S.

21 I den sag, der blev anlagt den 8. april 2014, fastsatte Šilutės rajono apylinkės teismas (distriktsdomstol i Šilutė) ved afgørelse af 18. februar 2015, at S skulle have bopæl hos Q, og pålagde P at betale underholdsbidrag for begge børn.

22 Den forelæggende ret finder, at dens egen kompetence er baseret på artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 2201/2003, eftersom de to børn på tidspunktet for sagens anlæggelse ved Šilutės rajono apylinkės teismas (distriktsdomstol i Šilutė) den 8. april 2014 og ved den forelæggende ret den 11. april 2014 havde sædvanligt opholdssted i Sverige som omhandlet i denne bestemmelse.

23 P har for den forelæggende ret – til støtte for, at hovedsagen fortsat skal versere for denne ret – gjort gældende, at dommen afsagt af Šilutės rajono apylinkės teismas (distriktsdomstol i Šilutė) den 18. februar 2015 ikke skal anerkendes. Ifølge P skal nægtelsen af at anerkende dommen ske på grundlag af i artikel 23, litra a), i forordning nr. 2201/2003.

24 P har medgivet, at det i henhold til denne forordnings artikel 24 normalt ikke er tilladt at efterprøve kompetencen for retten i domsstaten. Ifølge P henviser denne bestemmelse imidlertid ikke til nævnte forordnings artikel 15, på hvilken Šilutės rajono apylinkės teismas (distriktsdomstol i Šilutė) har baseret sin kompetence. Denne ret har imidlertid tilsidesat nævnte artikel 15 ved at tillægge sig kompetence uden at være blevet opfordret hertil af den forelæggende ret.

25 P har endvidere anført, at Šilutės rajono apylinkės teismas (distriktsdomstol i Šilutė) på baggrund af den omstændighed, at en litauisk ret har afslået at tilbagegive barnet i henhold til artikel 13 i Haagerkonventionen af 1980, desuden har udledt, at barnets sædvanlige opholdssted nu befinder sig i Litauen.

26 Selv om P anerkender, at bestemmelsen om grundlæggende retsprincipper skal fortolkes indskrænkende, har han gjort gældende, at der findes en vis skønsmargen, såfremt den udenlandske ret har begået alvorlige fejl. Ifølge P har Šilutės rajono apylinkės teismas (distriktsdomstol i Šilutė) begået en sådan fejl, idet den enten bevidst eller på grund af uvidenhed har tilsidesat ikke alene artikel 15 i forordning nr. 2201/2003, men også det grundlæggende princip, hvorefter det på området for barnebortførelse i sidste ende tilkommer retterne i det land, hvor barnet oprindeligt havde sit opholdssted, at træffe afgørelse.

27 Q har for den forelæggende ret gjort gældende, at nævnte forordnings artikel 24 fastsætter et forbud mod at efterprøve kompetencen for en ret i en medlemsstat. Det ville kun være muligt at nægte at anerkende dommen afsagt af Šilutės rajono apylinkės teismas (distriktsdomstol i Šilutė) den 18. februar 2015, hvis den stred mod grundlæggende retsprincipper. Ifølge Q er dette imidlertid ikke tilfældet, eftersom det klart fremgår, at P ikke opfylder sine faderlige forpligtelser på passende vis, og at S dermed skal blive hos sin mor. Dette er blevet fastslået i fire forskellige sager. Børnene går desuden i skole i Litauen, der er ikke fare for børnenes sundhed eller udvikling, og der er ikke sket

overtrædelse af nogen retsregler. Vilniaus apygardos teismas (regional domstol i Vilnius) og Lietuvos apeliacinis teismas (appelretten i Litauen) har fastslået, at de to børn lovligt blev ført til Litauen af deres mor. Den forelæggende ret har ingen grund til at betvivle den vurdering, som de litauiske retter og myndigheder har foretaget.

28 Q har endvidere anført, at P frem til den 18. februar 2015 har deltaget aktivt i de retssager, som er blevet ført ved de litauiske retter. Han har ligeledes haft retsmidler til sin rådighed med henblik på at appellere de trufne afgørelser. P har desuden på egen foranledning trukket sin anmodning om, at det fastslås, at V skal bo sammen med ham, tilbage, og har således accepteret, at dette barn bor sammen med sin mor i Litauen. Ved at kræve forældremyndigheden over S har P dermed tilsidesat børnenes rettigheder og deres legitime interesser.

29 På denne baggrund har Varbergs tingsrätt (byretten i Varberg) besluttet at udsætte sagen og forelægge følgende præjudicielle spørgsmål for Domstolen:

»Skal den forelæggende ret i henhold til artikel 23, litra a), i forordning nr. 2201/2003 eller en anden bestemmelse, og uanset nævnte forordnings artikel 24, nægte at anerkende retsafgørelsen truffet af Šilutės rajono apylinkės teismas [(distriktsdomstol i Šilutė)] den 18. februar 2015 […] og dermed fortsætte behandlingen af det søgsmål, der verserer for den?«

Om den præjudicielle hasteprocedure

30 Varbergs tingsrätt (byretten i Varberg) har anmodet om, at nærværende anmodning om præjudiciel afgørelse undergives den præjudicielle hasteprocedure, der er fastsat i artikel 107 i Domstolens procesreglement. Den forelæggende ret har anført, at siden S rejste med sin mor den 29. marts 2014, har P ikke haft lejlighed til at se barnet. Såfremt hovedsagen forlænges yderligere, vil dette være til skade for barnets interesser og påvirke barnets forhold til sin far.

31 Det bemærkes for det første, at anmodningen om præjudiciel afgørelse omhandler fortolkning af forordning nr. 2201/2003, som navnlig er blevet vedtaget på grundlag af artikel 61, litra c), EF, nu artikel 67 TEUF, der er indeholdt i afsnit V i EUF-traktatens tredje del og vedrører et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, således at nævnte anmodning er omfattet af anvendelsesområdet for den præjudicielle hasteprocedure, som er defineret i procesreglementets artikel 107.

32 For det andet bemærkes, at denne sag vedrører et barn på seks år, som i mere end et år har været adskilt fra sin far, der ifølge den forelæggende ret ikke længere har mulighed for at se barnet. Heraf følger, at en forlængelse af den nuværende situation vil kunne være til alvorlig skade for barnets fremtidige forhold til sin far.

33 Under disse omstændigheder har Domstolens Fjerde Afdeling på grundlag af procesreglementets artikel 108 efter forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten besluttet at efterkomme den forelæggende rets anmodning om, at den præjudicielle forelæggelse undergives hasteproceduren.

Om det præjudicielle spørgsmål

34 Med spørgsmålet ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 23, litra a), i forordning nr. 2201/2003 skal fortolkes således, at denne bestemmelse under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede gør det muligt for retten i en medlemsstat, som anser sig for kompetent med hensyn til at træffe afgørelse om forældremyndigheden over et barn, at nægte at anerkende en afgørelse truffet af en ret i en anden medlemsstat, som omhandler forældremyndigheden over dette barn.

35 Det bemærkes, at nævnte forordning i overensstemmelse med 21. betragtning hertil bygger på en betragtning om, at anerkendelsen og fuldbyrdelsen af retsafgørelser truffet i en medlemsstat bør være baseret på princippet om gensidig tillid, og grundene til ikke-anerkendelse bør begrænses til det nødvendige minimum.

36 Inden for denne ordning skal artikel 23, litra a), i forordning nr. 2201/2003, som angiver de grunde, der kan anvendes med henblik på at gøre indsigelse mod anerkendelsen af retsafgørelser om forældreansvar, fortolkes strengt, for så vidt som den udgør en hindring for virkeliggørelsen af et af forordningens grundlæggende mål som anført i denne doms foregående præmis.

37 Selv om det ikke tilkommer Domstolen at fastlægge indholdet af en medlemsstats grundlæggende retsprincipper, påhviler det imidlertid Domstolen at efterprøve de grænser, inden for hvilke en ret i en medlemsstat kan anvende begrebet som begrundelse for ikke at anerkende en retsafgørelse, der er truffet i en anden medlemsstat (jf. analogt dom Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, præmis 42).

38 Til forskel fra bestemmelsen om grundlæggende retsprincipper i artikel 34, nr. 1), i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2001 L 12, s. 1), som var genstanden for den retspraksis, der er nævnt i denne doms foregående præmis, kræves det i medfør af artikel 23, litra a), i forordning nr. 2201/2003, at en eventuel afgørelse om ikke at anerkende en afgørelse træffes under hensyntagen til barnets bedste.

39 En anvendelse af bestemmelsen om grundlæggende retsprincipper i artikel 23, litra a), i forordning nr. 2201/2003 bør således kun komme på tale i tilfælde, hvor anerkendelse af den retsafgørelse, der er truffet i en anden medlemsstat, under hensyntagen til barnets bedste på helt uantagelig måde vil være i strid med retsordenen i den stat, som anmodningen rettes til, idet dette ville udgøre et indgreb i et grundlæggende princip. For at være i overensstemmelse med forbuddet mod efterprøvelse af realiteten af en retsafgørelse, der er truffet i en anden medlemsstat som fastsat i samme forordnings artikel 26, må det kræves, at indgrebet under hensyntagen til barnets bedste udgør en åbenbar overtrædelse af en retsregel, der anses for væsentlig i retsordenen i den stat, som anmodningen rettes til, eller af en rettighed, der er anerkendt som grundlæggende i den pågældende retsorden (jf. analogt dom Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, præmis 44).

40 For så vidt angår hovedsagen fremgår det imidlertid ikke af de sagsakter, som Domstolen råder over, at der findes en sådan retsregel, som i Kongeriget Sveriges retsorden anses for væsentlig, eller en sådan rettighed, der er anerkendt som grundlæggende i denne retsorden, som ville blive krænket, såfremt retsafgørelsen truffet af Šilutės rajono apylinkės teismas (distriktsdomstol i Šilutė) den 18. februar 2015 blev anerkendt.

41 P har imidlertid gjort gældende, at nævnte afgørelse ikke skal anerkendes i medfør af artikel 23, litra a), i forordning nr. 2201/2003, eftersom nævnte ret har erklæret sig kompetent i strid med denne forordnings artikel 15.

42 I denne forbindelse bemærkes, at nævnte forordnings artikel 24 indeholder et forbud mod enhver efterprøvelse af kompetencen for retten i domsstaten og endda udtrykkeligt fremhæver, at samme forordnings artikel 23, litra a), ikke kan anvendes med henblik på at foretage en sådan efterprøvelse.

43 Som P har anført, er det ganske vist korrekt, at artikel 24 i forordning nr. 2201/2003 alene henviser til forordningens artikel 3-14, men ikke til dens artikel 15.

44 Det bemærkes imidlertid, at artikel 15 i forordning nr. 2201/2003, der er indeholdt i forordningens kapitel II med overskriften »Kompetence«, supplerer de kompetenceregler, der er fastsat i nævnte kapitels artikel 8-14, med en samarbejdsordning, som gør det muligt for en ret i en medlemsstat, der har kompetence til at påkende sagen i medfør af en af disse kompetenceregler, undtagelsesvis at henvise sagen til en ret i en anden medlemsstat, som er bedre egnet til at behandle den.

45 Som generaladvokaten har anført i punkt 72 i sin stillingtagen, følger det heraf, at en påstået overtrædelse af nævnte forordnings artikel 15, begået af en ret i en medlemsstat, ikke gør det muligt for en ret i en anden medlemsstat at efterprøve førstnævnte rets kompetence, uanset at forbuddet i samme forordnings artikel 24 ikke indeholder en udtrykkelig henvisning til nævnte artikel 15.

46 Det bemærkes, at retten i den stat, som anmodningen rettes til, i øvrigt ikke kan nægte at anerkende en retsafgørelse fra en anden medlemsstat, alene fordi den finder, at national ret eller EU-retten er anvendt urigtigt i afgørelsen, da dette vil bringe formålet med forordning nr. 2201/2003 i fare.

47 Det er ligeledes P's opfattelse, at det skal være muligt at nægte at anerkende nævnte afgørelse, idet der ellers gøres indgreb i selve de principper, som ligger til grund for det system, der finder anvendelse på ulovlig fjernelse af børn som fastsat i samme forordning.

48 I denne forbindelse bemærkes, at forordning nr. 2201/2003 i artikel 11 indeholder særskilte bestemmelser om tilbagegivelse af et barn, som ulovligt er blevet fjernet til eller ulovligt tilbageholdes i en anden medlemsstat end den medlemsstat, hvor barnet havde sit sædvanlige opholdssted umiddelbart før den ulovlige fjernelse eller tilbageholdelse.

49 Denne artikel fastsætter desuden i stk. 8 en selvstændig procedure, som gør det muligt at afhjælpe det eventuelle problem, at der er truffet modstridende retsafgørelser på området (jf. i denne retning domme Rinau, C-195/08 PPU, EU:C:2008:406, præmis 63, og Povse, C-211/10 PPU, EU:C:2010:400, præmis 56).

50 Selv hvis det antages, at der i hovedsagen foreligger vanskeligheder i forbindelse med ulovlig tilbageholdelse af et barn, skal en sådan vanskelighed således ikke løses ved i medfør af artikel 23, litra a), i forordning nr. 2201/2003 at nægte at anerkende en retsafgørelse som den, der blev truffet af Šilutės rajono apylinkės teismas (distriktsdomstol i Šilutė) den 18. februar 2015, men i givet fald ved at anvende den procedure, der er fastsat i denne forordnings artikel 11.

51 Nævnte procedure gør det muligt for retten i den medlemsstat, hvor barnet havde sit sædvanlige opholdssted før den ulovlige fjernelse eller tilbageholdelse, at træffe en senere afgørelse med henblik på at sikre barnets tilbagegivelse til den medlemsstat, hvor barnet havde sit sædvanlige opholdssted umiddelbart før fjernelsen eller tilbageholdelsen.

52 Det bemærkes imidlertid, at den kompetente ret, inden den træffer en sådan afgørelse, skal tage hensyn til de grunde og det bevismateriale, som dannede grundlag for afgørelsen om, at barnet ikke skulle tilbagegives (dom Povse, C-211/10 PPU, EU:C:2010:400, præmis 59).

53 Det følger af de ovenstående betragtninger, at det forelagte spørgsmål skal besvares med, at artikel 23, litra a), i forordning nr. 2201/2003 skal fortolkes således, at denne bestemmelse ikke gør det muligt for retten i en medlemsstat, som anser sig for kompetent med hensyn til at træffe afgørelse om forældremyndigheden over et barn, at nægte at anerkende en afgørelse truffet af en ret i en anden medlemsstat, som omhandler forældremyndigheden over dette barn, medmindre der under hensyntagen til barnets bedste foreligger en åbenbar tilsidesættelse af en retsregel, der anses for væsentlig i retsordenen i førstnævnte medlemsstat, eller af en rettighed, der er anerkendt som grundlæggende i den pågældende retsorden.

Sagens omkostninger

54 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Fjerde Afdeling) for ret:

Artikel 23, litra a), i Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 skal fortolkes således, at denne bestemmelse ikke gør det muligt for retten i en medlemsstat, som anser sig for kompetent med hensyn til at træffe afgørelse om forældremyndigheden over et barn, at nægte at anerkende en afgørelse truffet af en ret i en anden medlemsstat, som omhandler forældremyndigheden over dette barn, medmindre der under hensyntagen til barnets bedste foreligger en åbenbar tilsidesættelse af en retsregel, der anses for væsentlig i retsordenen i førstnævnte medlemsstat, eller af en rettighed, der er anerkendt som grundlæggende i den pågældende retsorden.

Underskrifter